

Обґрунтування

до питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про внесення змін до деяких постанов НКРЕКП»

(внесення змін до Кодексу газотранспортної системи, Правил постачання природного газу та Типового договору постачання природного газу постачальником «останньої надії»).

Відповідно до статті 3 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон) Регулятор здійснює державне регулювання з метою досягнення балансу інтересів споживачів, суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, і держави, забезпечення енергетичної безпеки, європейської інтеграції ринків електричної енергії та природного газу України.

Регулятор здійснює державне регулювання шляхом, зокрема, нормативно-правового регулювання у випадках, коли відповідні повноваження надані Регулятору законом.

Згідно з положеннями статті 17 Закону для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор розробляє та затверджує нормативно-правові акти, зокрема, кодекси газотранспортної та газорозподільних систем, затверджує типові договори відповідно до закону, та ініціює внесення змін до них.

Разом з тим, правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого, зокрема, на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу визначає Закон України «Про ринок природного газу» (далі – Закон про ринок газу).

Відповідно до положень Закону про ринок газу постачальник «останньої надії» – визначений Кабінетом Міністрів України постачальник, який не має права відмовити в укладенні договору постачання природного газу на обмежений період часу.

У разі якщо постачальника ліквідовано, визнано банкрутом, його ліцензію на провадження діяльності з постачання природного газу анульовано або її дію зупинено, а також в інших випадках, передбачених правилами для постачальника «останньої надії», постачання природного газу споживачу здійснюється у порядку, визначеному правилами для постачальника «останньої надії», та на умовах типового договору постачання постачальником «останньої надії», що затверджується Регулятором.

Разом з тим, до статті 15 Закону про ринок газу було внесено зміни, якими передбачається, що договір між постачальником «останньої надії» та Оператором ГРМ не може бути укладений за наявності простроченої заборгованості постачальником «останньої надії», крім періоду з 1 січня 2022 року по 28 лютого 2022 року.

Оскільки нормами діючого законодавства передбачені чіткі механізми реєстрації споживача, у тому числі Оператора ГРМ, в реєстрі постачальника «останньої надії» та укладення з ним договору, виникає необхідність внесення змін до нормативно-правових актів НКРЕКП.

У зв'язку із зазначеним, керуючись положеннями статті 17 Закону, з метою удосконалення нормативно-правових актів НКРЕКП та приведення їх положень у відповідність до вимог статті 15 Закону про ринок газу, Департаментом із регулювання відносин у нафтогазовій сфері було розроблено проект постанови НКРЕКП «Про внесення змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Проект постанови), яким передбачені зміни до Кодексу газотранспортної системи (постанова НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493), Правил постачання природного газу (постанова НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496) та Типового договору постачання природного газу постачальником «останньої надії» (постанова НКРЕКП від 30.09.2015 № 2501).

Запропоновані Проектом постанови зміни направлені на унеможливлення автоматичного укладення договору між оператором ГРМ та постачальником «останньої надії», а також включення Оператора ГРМ в реєстр постачальника «останньої надії» у випадку наявності заборгованості перед постачальником «останньої надії» та неподанням таким постачальником повідомлення на відключення Оператора ГРМ.

Варто зазначити, що на виконання положень статті 15 Закону про НКРЕКП та положень глави 3 Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 11.10.2022 відбулися відкриті обговорення вищезазначеного Проекту постанови, під час яких були розглянуті надані суб'єктами ринку природного газу пропозиції та зауваження до Проекту постанови.

Враховуючи вищезазначене, Департамент із регулювання відносин у нафтогазовій сфері пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про внесення змін до деяких постанов НКРЕКП».

**Директор Департаменту
із регулювання відносин
у нафтогазовій сфері**

Т. Рябуха

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до деяких
постанов НКРЕКП

Відповідно до статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» та статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до пункту 2 глави 5 розділу IV Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2493, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1378/27823, такі зміни:

в абзаці десятому після слів «оператора газорозподільної системи» доповнити знаками та словами «(крім випадку наявності заборгованості оператора газорозподільної системи перед постачальником «останньої надії»)»;

після абзацу шістнадцятого доповнити новим абзацом сімнадцятим такого змісту:

«На наступний день після повідомлення постачальником «останньої надії» оператора газотранспортної системи через інформаційну платформу про наявність заборгованості оператора газорозподільної системи перед постачальником «останньої надії» такий оператор газорозподільної системи автоматично виключається з реєстру споживачів постачальника «останньої надії»».

У зв'язку з цим абзаци сімнадцятий – двадцять п'ятий вважати відповідно абзацами вісімнадцятим – двадцять шостим.

2. Унести до розділу VI Правил постачання природного газу, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2496, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1382/27827, такі зміни:

1) в абзаці першому пункту 3 після слів «оператору газорозподільної системи» доповнити знаками та словами «(за умови відсутності заборгованості перед постачальником «останньої надії»)»;

2) після пункту 9 доповнити новим пунктом 10 такого змісту:

«10. Постачальник «останньої надії» зобов'язаний повідомити Оператора ГТС на інформаційній платформі оператора газотранспортної системи про повне погашення заборгованості оператора газорозподільної системи за послуги з постачання природного газу постачальником «останньої надії» на наступний день після зарахування коштів.»

У зв'язку з цим пункт 10 вважати пунктом 11.

3. Пункт 11.3 розділу XI Типового договору постачання природного газу постачальником «останньої надії», затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2501, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1387/27832, після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту:

«Цей Договір достроково припиняється між Споживачем, яким є оператор газорозподільної системи, та Постачальником на наступну газову добу після виключення оператора газорозподільної системи з реєстру споживачів Постачальника на інформаційній платформі Оператора ГТС з підстав, визначених Кодексом ГТС.»

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім.

4. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський